

*Ужгородського національного університету. Серія: Психологія /Соціальна психологія. Психологія соціальної роботи. 2021. №3. [Електронний ресурс].*

URL : <http://psy-visnyk.uzhnu.uz.ua/index.php/psy/article/view/28>

3. Bishop Scott R. Mindfulness: a proposed operational definition. [Електронний ресурс]. URL :

[https://www.integrativehealthpartners.org/downloads/Bishop\\_et\\_al.pdf](https://www.integrativehealthpartners.org/downloads/Bishop_et_al.pdf)

4. Mindsight: the new science of personal transformation / by Daniel J.Siegel. New York.2010. 291p.

5. Using self-report assessment methods to explore facets of mindfulness / Ruth A Baer, Gregory T Smith, Jaclyn Hopkins, Jennifer Krietemeyer, Leslie Toney. [Електронний ресурс]. URL :

<https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1073191105283504>

**Жанна Петрочко**

*доктор педагогічних наук, професор  
Київський університет імені Бориса Грінченка  
м. Київ*

## **МОДЕРАТОР РЕГІОНАЛЬНОЇ ТЕЛЕГРАМ ГРУПИ «ДИТИНА НЕ САМА» ЯК НОВА РОЛЬ СПЕЦІАЛІСТА ОБЛАСНОГО ЦЕНТРУ СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ**

Роль модератора регіональної телеграм групи «Дитина не сама» обґрунтована і впроваджена у 2022-2023 роках у межах проекту ЮНІСЕФ «Моніторинг потреб та підтримка дітей в умовах війни», який реалізує БО «Партнерство «Кожній дитині». Автор тез – консультант зазначеного Проєкту з навчально-методичної діяльності в умовах воєнного стану.

Регіональні телеграм групи «Дитина не сама» було створено для сімей, які виявили бажання прихистити дитину і зареєструвалися у чат-боті

«Дитина не сама». Цей чат-бот з'явився з початку 2022 року за ініціативи Уповноваженої Президента України з прав дитини та дитячої реабілітації Дар'ї Герасимчук спільно з ЮНІСЕФ та Міністерством соціальної політики України для допомоги дітям і сім'ям у складних ситуаціях воєнного часу. Завданнями чат-боту стало: популяризація сімейних форм виховання дітей для забезпечення догляду і виховання дітей в складних умовах воєнного часу в сімейному середовищі; відбір сімей, до яких будуть тимчасово влаштовані діти, які залишилися без батьківського піклування; консультування сімей (за потреби).

У чат-тобі і зараз можуть зареєструватися особи/сім'ї, які хочуть підтримати дитини в умовах війни чи яким відома інформація про дитину, яка залишилася без батьківського піклування. Зокрема, серед обов'язків сім'ї, яка виявила бажання тимчасово прихистити/влаштувати дитину, є:

- забезпечити безпеку і догляд дитини, створити умови для спокійного сну, дотримання особистої гігієни тощо;
- забезпечити доступ дитини до освітніх та медичних послуг відповідно до віку та індивідуальних потреб;
- сприяти відновленню зв'язків з батьками, іншими законними представниками або родичами дитини та спілкуванню з ними у разі їх знаходження;
- взаємодіяти, співпрацювати з батьками, іншими законними представниками дитини у межах та у спосіб, визначені органом опіки та піклування, службою у справах дітей;
- підготувати дитину до повернення в її сім'ю, родину; передати дитину батькам/законним представникам, родичам у разі прийняття відповідного рішення уповноваженими органами, зокрема службою у справах дітей [1].

Щоб уникнути помилок догляду і виховання тимчасово влаштованих дітей, у межах зазначеного вище проєкту ЮНІСЕФ для сімей з чат-боту

розроблено і впроваджено програму експрес навчання, яке передбачає три обов'язкові заняття. Зокрема, у березні п. р. пройшло навчання 77 сімей з м. Києва та 21 області України. Усі учасники навчання завершили повний навчальний онлайн курс та підтвердили своє бажання прихистити дитину. Загалом з початку реалізації Проєкту **3729 сімей** взяли участь в онлайн навчанні «Дитина не сама», **2618 сімей** пройшли повний курс. Найбільше сімей, які пройшли усі три заняття, у Київській області – 338, у м. Києві – 288, Дніпропетровській – 233, Черкаській і Одеській областях – по 157 сімей. Після експрес курсу детальна інформація про сім'ї, які пройшли навчання, направляється обласним службам у справах дітей.

Для забезпечення супроводу, підтримки таких сімей важливо визначити і підготувати відповідного фахівця, який буде надавати їм всіляку підтримку, об'єднає у комфортну і безпечну онлайн групу, у разі потреби буде готовий надати пораду, інформацію, консультацію. Так, вже на першому занятті експрес навчання сім'ї об'єднуються у регіональні телеграм групи «Дитина не сама». Координатором такої групи є відповідальний представник від обласного центру соціальних служб – регіональний модератор.

Основні напрями діяльності регіонального модератора :

- базова підготовка осіб/сімей до прийняття дитини в сім'ю (запрошення на навчання, реєстрація і організаційний супровід під час навчання, інформування про особливості створення СФВ, процедури і вимоги до кандидатів, дії та функції різних служб, дотичних до створення СФВ);
- підтримка осіб/сімей у їхньому рішенні прийняти дитину, створити будь-яку сімейну форму виховання (додаткові зустрічі, консультації, розміщення інформаційних і методичних матеріалів у телеграм групі, спілкування, налаштування, наснаження сімей на ухвалення рішення щодо прийняття дитини у своїй сім'ї, розміщення інформації/оголошень про

дітей, які потребують влаштування);

- здійснення моніторингу підготовлених сімей та допомога у подальших діях (внесення даних про підготовлені сім'ї до бази даних «Родина для дитини», консультація та підтримка сімей щодо подальших дій – подання заяви, збору документів тощо).

Загалом з осені 2022 року до вищезазначених телеграм груп приєдналося близько **3 800 осіб**, які зареєструвалися у чат-боті, виявили бажання прихистити дитину, пройшли навчання.

Зараз усього у 24 регіональних телеграм групах близько **1100** матеріалів. Особливу увагу учасників привертають матеріали на такі теми: «Інформація про загальнонаціональну програму «Дитина не сама», «Сімейні форми виховання», «Вікові та психологічні особливості дітей», «Загальні рекомендації щодо підготовки забезпечення безпеки дітей в умовах війни», «Методи саморегуляції поведінки, психічного стану під час війни», «Поради батькам під час війни», «Втрата. Як допомогти дитині пережити втрату» «Правила створення безпечного середовища в помешканні для малої дитини», «Що очікують діти від сім'ї, яка їх прихистила», «Коли у дитини істерика», «Дитина стала свідком шокуючої події, як допомогти», «Значення гри в житті дитини», «Вибухонебезпечні предмети та правила поводження з ними».

Сім'ї, об'єднані у регіональні телеграм групи «Дитина не сама», отримали **230 консультацій** від модераторів та спеціалістів ССД, ЦСС. Найпопулярніші запитання: куди звернутися щодо пошуку дітей, як пройти навчання на одну із СФВ, як подати заяву на усиновлення через портал «Дія».

Таким чином, потреба опанування представниками обласних центрів соціальних служб такої ролі, як модератор регіональної групи обумовлена можливостями використання у професійній діяльності інтернет мереж для швидкої й активної професійної комунікації, а також необхідністю:

забезпечення права дітей, які залишилися в умовах війни без батьківського піклування; підвищення відповідальності осіб/сімей, які емоційно відгукнулися на проблеми дітей і виявили бажання допомогти їм; розгортання якомога ширшої інформаційної кампанії для якісного відбору кандидатів у сімейні форми виховання дітей, патронат над дитиною, усиновлення.

Реалізація функцій регіонального модератора телеграм групи «Дитина не сама» дозволяє забезпечити: системний та комплексний підхід у роботі з бажаними прийняти дитину; підвищення рівня батьківських компетентності щодо виховання власних дітей; популяризацію відповідального батьківства; формування резерву для розвитку СФВ, патронату; тимчасового влаштування дитини/дітей.

#### **Список використаних джерел**

1. Петрочко Ж.В. Тимчасове влаштування дітей, які залишилися без батьківського піклування, у сім'ї громадян в умовах війни: інноваційний підхід: матеріали конф. «Соціальна підтримка сім'ї та дитини у соцікультурному просторі громади». Суми. 2022. С. 305-308.